

DEKLARACJA ŚRODOWISKOWA

REGIONALNEJ DYREKCJI OCHRONY
ŚRODOWISKA W KATOWICACH

za 2018 r.

Szanowni Państwo,

Przekazujemy Państwu kolejne wydanie naszej deklaracji środowiskowej zawierającej podstawowe informacje o Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. Mijają cztery lata od wdrożenia w naszym urzędzie systemu EMAS. Zostaliśmy wpisani do rejestru EMAS 26 listopada 2015 r. pod numerem PL 2.24-019-64. Był to okres intensywnej pracy naszej instytucji, w ciągu którego doskonaliliśmy aspekty środowiskowe naszej działalności.

Rolą Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach jest troska o to, aby zrównoważony rozwój oznaczał mądre koegzystowanie człowieka i przyrody. Naszym obowiązkiem jest zapobieganie działaniom szkodliwym dla środowiska już na poziomie planowania inwestycji i oddzielanie tych dobrze od źle zaplanowanych. Poprzez codzienną pracę, realizację zadań ustawowych, skupialiśmy się na wydawaniu rozstrzygnięć zapewniających zrównoważony rozwój województwa śląskiego, biorąc w pierwszej kolejności pod uwagę minimalizację oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji oraz racjonalną ochronę walorów przyrodniczych. Nasze województwo jest doskonałym przykładem tego, że pomimo konieczności uwzględniania wymogów szeroko pojętej ochrony środowiska, możliwa jest realizacja inwestycji.

Odpowiadamy także za tworzenie i likwidację form przyrody oraz zarządzanie rezerwatami i obszarami Natura 2000 w naszym województwie. Mamy ich całkiem sporo, bo ponad 276 tys. hektarów. A mamy co chronić, bowiem wbrew potocznemu przekonaniu województwo śląskie, kojarzone głównie z terenami zdegradowanymi w wyniku działań przemysłu, poszczycić się może wieloma miejscami o naprawdę dużej wartości. Część terenów chronimy poprzez wspieranie naturalnych procesów przyrodniczych i ograniczaniu do minimum ingerencji człowieka. Są to rezerваты przyrody, mamy ich 64 w naszym województwie.

System EMAS to system ek zarządzenia i audytu, który wpisuje się w naszą działalność i pozwala na skuteczne i systemowe zarządzanie działalnością środowiskową realizowaną przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Katowicach.

/-/ Mirosława Mierczyk-Sawicka
p.o. Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Katowicach

Spis treści:

Słowo wstępne	2
1. Informacja nt. organizacji	4
2. Polityka środowiskowa	9
3. System zarządzania środowiskowego	11
4. Aspekty środowiskowe	13
5. Cele środowiskowe	22
6. Efektywność i wskaźniki środowiskowe	25
7. Edukacja ekologiczna, ochrona czynna, realizowane projekty oraz rozpowszechnianie informacji	32
8. Wymagania prawne	34
9. Komunikacja	35
10. Kontakt	36
11. Oświadczenie weryfikatora	37

1. Informacja nt. organizacji

1.1. Nazwa i adres

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Katowicach

Plac Grunwaldzki 8-10

40-127 Katowice

Tel. 32 42 06 801, 32 42 06 810

Fax 32 42 06 884

e-mail: sekretariat.katowice@rdos.gov.pl

strona internetowa RDOŚ:

<http://www.katowice.rdos.gov.pl>

Siedziba w Bielsku-Białej:

ul. Piastowska 40

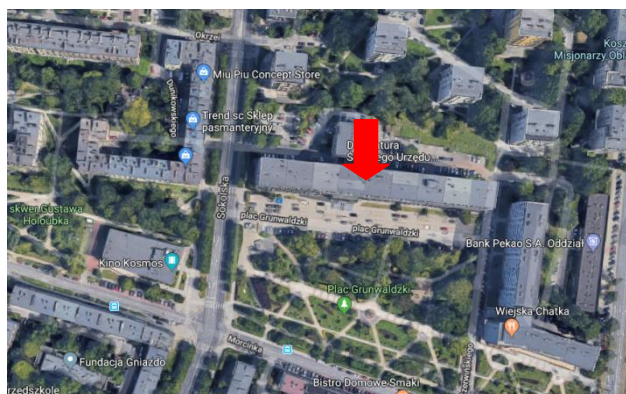
43-300 Bielsko-Biała

tel. 33 81 36 225, 226

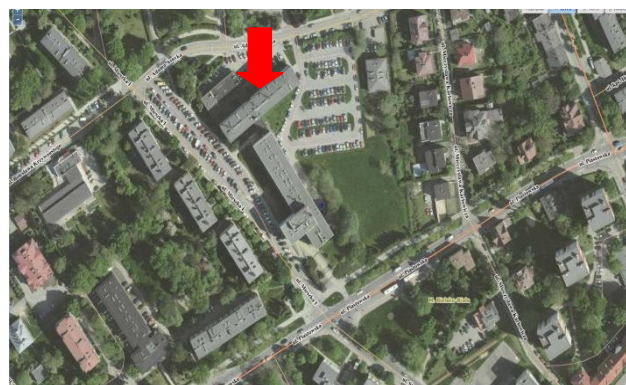

Kancelaria RDOŚ mieści się w siedzibie w Katowicach.

Siedziba Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach mieści się w budynku przy Placu Grunwaldzkim 8-10, którego właścicielem jest Centrum Biurowe Plac Grunwaldzki.

Dodatkowa lokalizacja w Bielsku-Białej mieści się w budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, przy ul. Piastowska 40.

Siedziba Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach znajduje się w mieście na prawach powiatu w Katowicach w centralnej części województwa śląskiego, stanowiąc południową część Wyżyny Śląskiej. Dodatkową lokalizację posiada w mieście Bielsku-Białej - miasto na prawach powiatu w południowej Polsce, w województwie śląskim, na Pogórzu Śląskim, u stóp Beskidu Małego i Beskidu Śląskiego, nad rzeką Białą.

Województwo Śląskie położone jest na obszarze Niziny Śląskiej, Wyżyny Śląsko-Krakowskiej, Kotliny Oświęcimskiej, Pogórza Zachodniobeskidzkiego, Beskidów Zachodnich. Obejmuje wschodnią część Górnego Śląska i zachodnią część zachodniej Małopolski, w tym Zagłębie Dąbrowskie, Zagłębie Krakowskie, Żywiecczyznę i Częstochowę. Zamieszkuje je niespełna 5 mln osób.

Warunki najmu pomieszczeń w Bielsku-Białej określa umowa zawarte w dniu 16 czerwca 2011 r. pomiędzy Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach a Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Katowicach, natomiast pomieszczeń w siedzibie w Katowicach umowa z dnia 10 października 2018 r. pomiędzy Centrum Biurowe Plac Grunwaldzki S.A., a tutejszym organem. Przedmiotem najmu w Bielsku-Białej są pomieszczenia biurowe o powierzchni 46, 94 m², natomiast w Katowicach pomieszczenia biurowe zajmują łączną powierzchnię 681, 34 m², archiwum 60 m², powierzchnia magazynowa 20 m² oraz 4 stanowiska parkingowe.

1.2. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska w zakresie zarządzania ochroną przyrody, w tym obszarami Natura 2000 oraz udziału w procesie inwestycyjnym. Realizuje zadania dotyczące zapobiegania i naprawy szkód w środowisku oraz procesu udostępniania informacji o środowisku przyrodniczym.

Urząd powstał na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.) [zwanej dalej ustawą ooś]. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska jest urzędem administracji rządowej niezespalonej powołanej rozporządzeniem z dnia 10 listopada 2008 r. Ministra Środowiska w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1437).

Podstawowe zadania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach to:

- 1) współdziałanie w realizacji polityki ochrony środowiska w zakresie ochrony przyrody i kontroli procesu inwestycyjnego, w tym:
 - strategicznych ocen oddziaływania na środowisko,
 - przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
 - tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody oraz wydawanie decyzji na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 2) wykonywanie zadań związanych z:
 - siecią Natura 2000 - opracowywanie projektu listy obszarów, nadzorowanie funkcjonowania tych obszarów i prowadzenie ewidencji, składanie raportów i notyfikacji do Komisji Europejskiej,
 - sporządzanie projektu krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz programu działań w tym zakresie,
 - opracowywanie programów ochrony zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- 3) wydawanie zezwoleń, w tym m.in.:
 - odstępstwach od zakazów na terenie rezerwatów przyrody,
 - dotyczących hodowli i rozmnażania zwierząt i roślin, zezwoleń na wywóz za granicę meteorytów i kopalnych szczątków roślin i zwierząt, pozyskiwania gatunków objętych ochroną gatunkową i innych,
 - na utworzenie i prowadzenie ogrodu botanicznego lub zoologicznego, a także ośrodka rehabilitacji zwierząt,
- 4) wykonywanie zadań związanych z zapobieganiem szkodom w środowisku i ich naprawą oraz historycznymi zanieczyszczeniami powierzchni ziemi,
- 5) udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach działa w zgodzie z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Odnosi się to zarówno do sfery wykonywania ustawowych zadań, jak i własnego oddziaływania na środowisko poprzez wykorzystywanie powierzonych jej zasobów.

Misja:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, mając na względzie jakość życia obecnego i przyszłych pokoleń, realizując politykę państwa, troszczy się o ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska.

Wizja:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach jest profesjonalną, nowoczesną, racjonalną i otwartą na współpracę organizacją, przyczyniającą się do sprawnego zarządzania środowiskiem naturalnym.

1.3. Struktura Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach

W strukturze jednostki działają następujące wydziały:

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko

Do kompetencji Wydziału należy: przygotowywanie opinii i uzgodnień w toku prowadzenia strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji środowiskowych między innymi dla przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych; dróg; linii kolejowych; napowietrznych linii elektroenergetycznych; przedsięwzięć dla których wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot od niej zależny w rozumieniu art. 24 m ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym instalacji do przesyłu ropy naftowej; produktów naftowych substancji chemicznych lub gazu; sztucznych zbiorników wodnych; obiektów jądrowych; składowisk odpadów promieniotwórczych; zmiany lasu, niestanowiącego własności Skarbu Państwa, na użytek rolny; przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego*; inwestycji w zakresie terminalu; inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi; przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. *o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych*; przedsięwzięć polegających na poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin lub na wydobywaniu kopalin ze złóż, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*, prowadzonych na podstawie koncesji; przedsięwzięć polegających na zmianie lub rozbudowie ww. przedsięwzięć. Wydział przygotowuje opinie o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a także uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięć w ramach oceny oddziaływania na środowisko w postępowaniach prowadzonych przez inne organy. Wydział współpracuje z Regionalną Komisją Ocen Oddziaływania na Środowisko, będącą organem opiniodawczo-doradczym do spraw ocen oddziaływania na środowisko, w tym prowadzi jej obsługę biurową. Ponadto w strukturze jednostki działa Pełnomocnik ds. ekozarządzania i audytu EMAS.

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000

Do zadań Wydziału należy: zarządzanie i koordynowanie zasobami przyrody w celu zachowania zrównoważonego użytkowania oraz odnawiania zasobów, terenów i składników przyrody. Do podstawowych zadań należy m. in.: prowadzenie rejestru form ochrony przyrody, przygotowanie projektów zarządzeń Regionalnego Dyrektora w sprawie rezerwatów przyrody, prowadzenie spraw związanych z przygotowaniem i zatwierdzeniem zadań ochronnych oraz planów ochrony dla rezerwatów przyrody, prowadzenie spraw dotyczących zezwoleń na odstępstwa od zakazów, obowiązujących w rezerwach przyrody. Ponadto Wydział jest odpowiedzialny za prowadzenie spraw dotyczących zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków dziko występujących roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, a także prowadzenie spraw dotyczących sporządzania projektów planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, za wydawanie zaświadczeń o braku wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 niezbędnych do występowania o dofinansowanie przedsięwzięć z środków unijnych oraz za prowadzenie działań edukacyjnych

i informacyjnych związanych z ochroną przyrody. Wydział prowadzi obsługę organizacyjną Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Katowicach.

Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem

Do kompetencji Wydziału należy: prowadzenie postępowań związanych z zapobieganiem szkodom w środowisku i ich naprawą oraz historycznymi zanieczyszczeniami powierzchni ziemi, udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej, prowadzenie postępowań związanych z gospodarką odpadami na terenach zamkniętych i usuwaniem odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, a także wydawanie opinii w zakresie spełniania wymagań prawnych dotyczących ochrony środowiska przez organizację ubiegającą się o wpis do krajowego rejestru systemu ekozarządzania i audytu (EMAS).

Wydział Organizacyjno-Finansowy

Do kompetencji Wydziału należy: obsługa organizacyjna, administracyjna, kadrowa i finansowa urzędu.

Ponadto w strukturze jednostki działają: Pełnomocnik ds. informacji niejawnych, Samodzielne stanowisko ds. BHP, Radca prawny, Inspektor Ochrony Danych, Z-ca Pełnomocnika ds. ekozarządzania i audytu EMAS.

Szczegółowy zakres zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska określa Zarządzenie nr 12/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Zarządzenie Nr 7/2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 4 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie regulaminu organizacyjnego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach.

1.4. Funkcję organu wyższego stopnia w stosunku do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach pełni Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

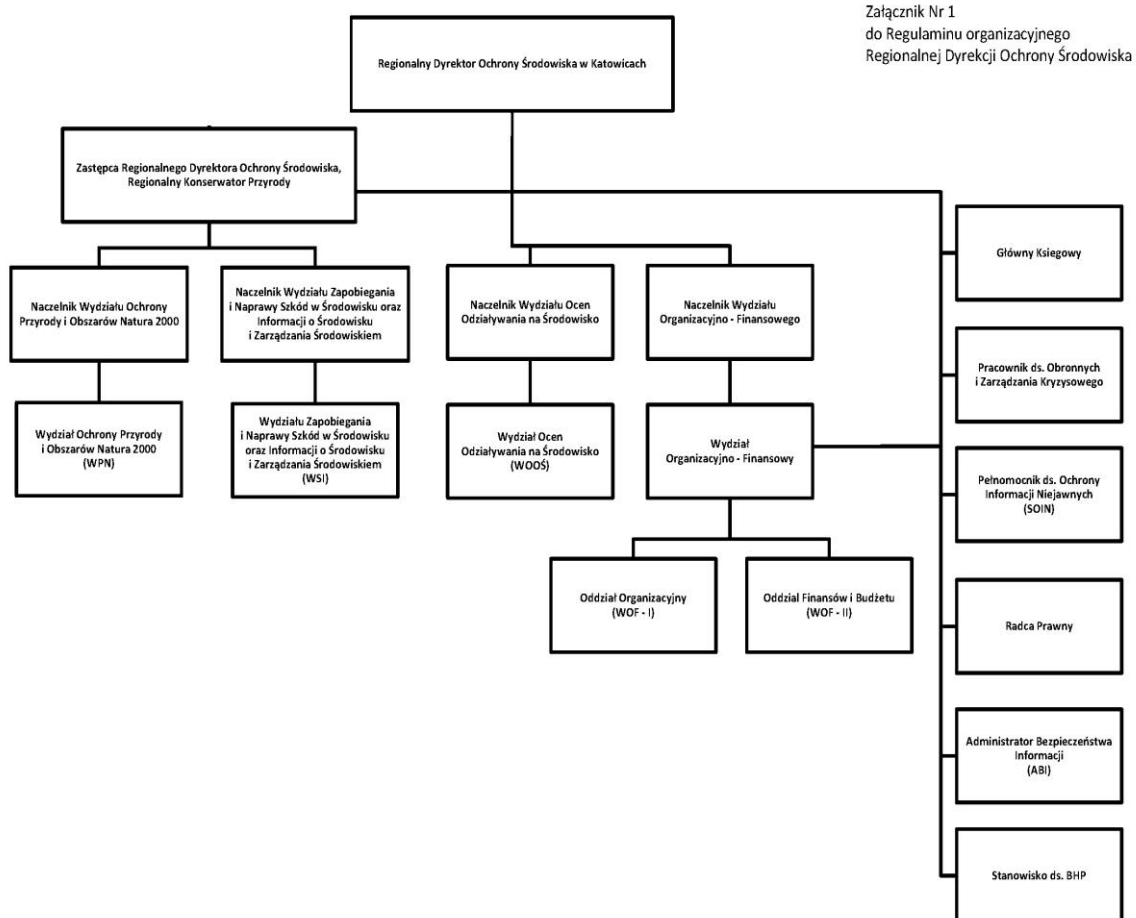
1.5. Ogólna liczba zatrudnionych

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2018 r. w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach wynosił 59 pracowników (59 etatów), w tym 4 pracowników w siedzibie w Bielsku-Białej (1 osoba z Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko i 3 osoby z Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 - osoby te są bezpośrednio podległe naczelnikom w siedzibie głównej).

Zatrudnienie w RDOŚ w Katowicach od roku 2009 kształtowało się następująco:

Rok	Wg stanu na 31 grudnia (ilość pracowników)
2015	58,5
2016	57,5
2017	56
2018	59

Schemat organizacyjny RDOŚ Katowice:

2. Polityka środowiskowa

Polityka środowiskowa to podstawowy warunek funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego w RDOŚ. Dokument ten tworzy podstawy całego systemu, ponieważ zawiera najważniejsze zobowiązania w obszarze związanym z ochroną środowiska. Kierownictwo jednostki jest odpowiedzialne za zapewnienie, aby polityka środowiskowa była zrozumiała i stosowana na wszystkich stanowiskach pracy.

Polityka środowiskowa jest opublikowana na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach <http://katowice.rdos.gov.pl>.

POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa śląskiego w zakresie: zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000, oraz udziału w procesie inwestycyjnym. Priorytetem działalności jest zachowanie walorów przyrodniczych i standardów środowiska dla rozwoju województwa śląskiego z myślą o przyszłych pokoleniach. Misję naszą realizujemy poprzez wypełnianie zadań ustawowych z zakresu ocen oddziaływania na środowisko, ochrony przyrody, zapobiegania i naprawy szkód w środowisku, informacji o środowisku. Dokładamy starań aby wszystkie nasze działania realizowane były na najwyższym poziomie merytorycznym, z dbałością o przestrzeganie wymagań prawnych przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach jest profesjonalną, nowoczesną, racjonalną i otwartą na współpracę organizacją przyczyniającą się do sprawnego zarządzania środowiskiem naturalnym.

Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe, należą:

- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów;
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000, rezerwatami przyrody oraz innymi formami ochrony przyrody,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku.

Pośredni wpływ na środowisko związany z realizacją zadań przyczynia się do:

- zapewnienia zachowania standardów środowiska,
- zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko,
- przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków,
- usprawnienia systemu zarządzania informacją o środowisku.

Zarówno kierownictwo jak i pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach są świadomi wynikającego z działalności urzędu wpływu na środowisko, zarówno bezpośredniego jak i pośredniego. Wszyscy zobowiązują się do ciągłego doskonalenia działań prośrodowiskowych oraz budowania świadomości ekologicznej w społeczeństwie w ramach systemu ekozarządzania i audytu EMAS, jak również do pełnego zaangażowania dla wspólnej realizacji niniejszej polityki.

Katowice, 23 sierpnia 2019 r.

p.o. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Katowicach
M. Mierzyk-Sawicka
dr Mirosława Mierzyk-Sawicka

3. System zarządzania środowiskowego

System Zarządzania Środowiskowego jest integralną częścią ogólnego systemu zarządzania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. Jest on zgodny z wymaganiami EMAS. Ponadto wykorzystano w nim zalecenia zawarte w dokumencie referencyjnym dla sektora administracji publicznej. EMAS został wkomponowany w obowiązujące w RDOŚ procedury kontroli zarządczej. Zakres systemu zarządzania

środowiskowego obejmuje realizację ustawowych zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze województwa śląskiego (klasyfikacja działalności zgodna z NACE/PKD 84 11 Z). Fundamentalnymi zasadami działania organizacji w duchu EMAS, realizowanymi w Regionalnej Dyrekcji, są zgodność z wszystkimi wymaganiami prawnymi w obszarze środowiska, które dotyczą działalności oraz zaangażowania pracowników na każdym szczeblu. System jest wdrożony, utrzymywany i doskonalony we wszystkich lokalizacjach. W wyniku przeglądu środowiskowego określono kontekst organizacji, gdzie zwrócono szczególną uwagę na mające wpływ na funkcjonowanie jednostki czynniki wewnętrzne i zewnętrzne z uwzględnieniem warunków środowiskowych mających wpływ na osiągnięcie efektów środowiskowych oraz zidentyfikowano zainteresowane strony oraz ich istotne potrzeby i oczekiwania.

Określenie czynników zewnętrznych i wewnętrznych oraz zainteresowanych stron.

Czynniki wewnętrzne	Czynniki zewnętrzne	Zainteresowane strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rotacja pracowników, ✓ złożoność spraw, ✓ komunikacja wewnętrzna, ✓ zasoby techniczne, m. in. oprogramowania, sprzęt, pojazdy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przydzielone środki finansowe, ✓ ciągłe zmiany w wymogach prawnych, ✓ wzrost liczby wpływających spraw, ✓ dostępność szkoleń ✓ komunikacja zewnętrzna (z zainteresowanymi stronami), ✓ finansowanie zadań RDOŚ ze źródeł zewnętrznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ inwestorzy/wnioskodawcy (spółki, osoby fizyczne, jednostki samorządu terytorialnego), ✓ strony postępowania, społeczeństwo i organizacje pozarządowe, ✓ organy administracji rządowej i samorządowej, ✓ instytucje finansujące zadania, ✓ instytucje, firmy, osoby fizyczne sąsiadujące z organizacją. ✓ opinia publiczna

Odpowiedzialność za System Zarządzania Środowiskowego spoczywa na Regionalnym Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, który formułuje wytyczne dla ustanawianych celów środowiskowych oraz dla dalszego rozwoju systemu EMAS.

Do koordynacji działania systemu ekozarządzania i audytu powołany został Pełnomocnik ds. EMAS i pełni swoje obowiązki oraz korzysta z powierzonych mu uprawnień łącząc je z podstawowym zakresem zadań pracowniczych. Pracownicy zostali powiadomieni o powołaniu Pełnomocnika drogą mailową. Przy podejmowaniu i realizacji zadań związanych z prawidłowym działaniem systemu EMAS wsparcie Pełnomocnika stanowi zespół projektowy, powołany w ramach projektu Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie, aktywnie uczestniczący we wszystkich etapach wdrażania systemu ekozarządzania i audytu EMAS. Podstawowe elementy SZŚ to: Polityka środowiskowa; aspekty środowiskowe; wymagania prawne i inne; cele, zadania i programy środowiskowe; zasoby, role, odpowiedzialność i uprawnienia; kompetencje, szkolenia, świadomość; komunikacja; dokumentacja; nadzór nad dokumentami; sterowanie operacyjne; gotowość i reagowanie na awarie; monitorowanie i pomiary; ocena zgodności; niezgodności, działania korygujące i zapobiegawcze; nadzór nad zapisami, audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania.

Spełnienie wymagań EMAS przez RDOŚ w Katowicach zostało potwierdzone wpisem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do rejestru systemu ekozarządzania i audytu EMAS 26 listopada 2015 r., pod numerem PL 2.24-019-64, zgodnym z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009

z 25.11.2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we współpracy EMAS.

W jednostce wdrożona jest kontrola zarządcza, która stanowi ogół działań podejmowanych przez kierownictwo dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Raz w roku opracowywany jest plan działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, w którym określone są cele i najważniejsze zadania służące osiągnięciu celów z uwzględnieniem planu finansowego jednostki. W tym też dokumencie wyznaczane są mierniki określające stopień realizacji poszczególnych celów, które są powiązane ze znaczącymi aspektami środowiskowych jednostki.

W razie wystąpienia niezgodności podejmowane są działania naprawcze, które mają na celu wyeliminowanie powstałej sytuacji oraz opracowywane są skuteczne działania zapobiegające występowaniu podobnym problemom w przyszłości.

Regularnie odbywają się narady kierownictwa Regionalnej Dyrekcji, podczas których ustalane są nie tylko bieżące strategie działania urzędu, ale także rozpatrywane sprawy zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem naczelników wydziałów. Wszystkie zarządzenia Regionalnego Dyrektora są zamieszczane w Intranecie i aktualizowane na bieżąco.

W komunikacji wewnętrznej wykorzystywany są: elektroniczny system zarządzania dokumentacją (zwany dalej: EZD), dysk wspólny pracowników jednostki oraz droga mailowa. Komunikacja, zarówno zewnętrzna jak i wewnętrzna, odbywa się zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym oraz Regulaminem Pracy, a także wynika wprost z opisów stanowisk i zakresów zadań pracowników. Zarządzenia, ważne informacje, wzory pism są zamieszczane i udostępniane pracownikom poprzez dysk wspólny.

Ponadto, w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzony jest stały nadzór nad dokumentacją i zapisami. Obowiązuje instrukcja kancelaryjna, która określa sposób dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw w urzędzie. Dla skuteczniejszego nadzoru i większej efektywności pracy funkcjonuje ESD. System ten aktualizowany i serwisowany pod kątem potrzeb jednostki oraz nadzorowany w zakresie zgodności ze zmieniającymi się wymaganiami prawnymi przez autora.

Pracownicy urzędu mają opracowane opisy stanowisk pracy oraz sporządzone zakresy czynności pracowniczych, które szczegółowo określają obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialności w zakresie powierzonych im zadań wynikających z działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. Wymienione dokumenty są na bieżąco aktualizowane i dostosowane do zmieniających się przepisów prawnych.

RDOŚ w Katowicach jest jednostką administracji publicznej niezespólonej (kod działalności NACE/PKD 84 11 Z). Zgodnie z rozporządzeniem EMAS klasyfikuje się do małych organizacji.

4. Aspekty środowiskowe

4.1. Aspekty środowiskowe bezpośrednio i pośrednio

W ramach przeglądu środowiskowego, m. in. w związku ze zmianą załączników do rozporządzenia EMAS oraz realizując zobowiązanie ciągłego doskonalenia dokonano ponownej identyfikacji bezpośrednich i pośrednich aspektów środowiskowych oraz oceny ich wpływu na środowisko oraz dokonana została ocena ich wpływu na środowisko. W ramach funkcjonującego Systemu Zarządzania Środowiskowego uwzględnione zostały zmiany do Rozporządzenia EMAS zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającym załączniki I, II, oraz III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) oraz z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającym załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS). Wzięto również pod uwagę decyzję Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podczas przeglądu dokonano zmiany kryterium nr 5, tj. kryterium to będzie uwzględniać ustawowe zadania RDOŚ obejmujące potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska oraz stan środowiska i zwiększono punktację z istniejących: 0 pkt na 5 pkt (ocena niska).

Ocena opierała się na kryteriach wypracowanych specjalnie do naszej specyfiki, które zaprezentowano poniżej:

KRYTERIA OCENY ZNACZENIA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

Kryterium nr 1: Wpływ na środowisko – waga następstwa			
Ocena	Ocena	Liczba punktów	Opis/przykład
Niska	1	5 pkt.	Mało znaczące lub mające niewielki wpływ na środowisko, np. wytwarzanie odpadów komunalnych nie nadających się do selektywnej zbiórki, pobór wody do celów socjalnych z wodociągów, odprowadzanie ścieków bytowych do kanalizacji, zużycie papieru do drukarek itp.. Postępowanie, które mogą mieć potencjalny niski pośredni wpływa na środowisko.
Umiarkowana	2	10 pkt.	Mogące mieć trwałe lub znaczący wpływ na środowisko, np. wytwarzanie odpadów komunalnych nadających się do selektywnej zbiórki, emisje do powietrza z samochodów osobowych, zużycie energii elektrycznej itp..
Wysoka	3	20 pkt.	Mające duży wpływ na środowisko lub których następstwa są bardzo trudne do usunięcia np. wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, poważne awarie ekologiczne.
Kryterium nr 2: Częstotliwość wystąpienia			
Niska (nie częściej niż 10 razy w roku)	1	5 pkt.	Może się czasem zdarzyć, np. wytwarzanie niektórych odpadów niebezpiecznych (zużyte świetlówki, zużyte opakowania po środkach niebezpiecznych) i innych niż niebezpieczne (zużyte tonery), sprzęt elektroniczny wycofany z eksploatacji; dodatkowo awarie i wycieki.
Umiarkowana (częściej niż raz na miesiąc)	2	10 pkt.	Występuje nieregularnie, np. powstawanie ścieków z wód opadowych na parkingach, wytwarzanie odpadów związane z organizacją spotkań, konferencji, wydarzeń.
Wysoka (stałe lub częściej niż raz na tydzień)	3	20 pkt.	Występuje często lub w sposób ciągły, np. emisja zanieczyszczeń do powietrza z samochodów, wytwarzanie odpadów komunalnych, zużycie papieru do drukarek, zużycie wody, zużycie energii itp..
Kryterium nr 3: Kryterium formalno-prawne			
Zarządzenia wewnętrzne	1	5 pkt.	Sprawa nie wymaga formalnego uregulowanie lub jest uregulowana umową/porozumieniem lub wewnętrznym zarządzaniem dyrektora urzędu.
Opinie, uzgodnienia, publikacje	2	10 pkt.	Sprawa kończy wydaniem opinii, publikacją lub wpisem do rejestru lub wymaga formalnego uregulowanie innego niż decyzja lub uzgodnienie.
Decyzje	3	20 pkt.	Sprawy kończy się wydaniem decyzji, uzgodnienia dyrektora urzędu.
Kryterium nr 4: Znaczenie dla zainteresowanych stron – pracowników, społeczeństwa, opinii publicznej			

Niskie	1	5 pkt.	Niskie znaczenie dla zainteresowanych stron - pracowników, firm, społeczeństwa, opinii publicznej. Sporadyczne zapytania dotyczące danego obszaru lub ich brak. Niski wpływ na wizerunek urzędu.
Umiarkowane	2	10 pkt.	Umiarkowane znaczenie dla zainteresowanych stron - pracowników, firm, społeczeństwa, opinii publicznej. Pojawiają się zapytania dotyczące danego obszaru o umiarkowanej częstotliwości. Umiarkowany wpływ na wizerunek urzędu.
Wysokie	3	20 pkt.	Duże znaczenie dla zainteresowanych stron - pracowników, firm, społeczeństwa, opinii publicznej. Częste lub bardzo częste zapytania dotyczące danego obszaru. Duży wpływ na wizerunek urzędu.
Kryterium nr 5: Ustawowe zadania RDOŚ obejmujące potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska oraz stan środowiska			
Nie	1	5 pkt.	Nie jest to działanie wprost opisane w ustawowych zdaniach RDOŚ
Tak	2	20 pkt.	Jest to działanie wprost opisane w ustawowych zdaniach RDOŚ

Ocenił aspekty zostały podzielone na znaczące (tj. takie które uzyskały min. 80 pkt) i nieznaczące (tj. takie które uzyskały 79 i mniej punktów).

OCENA ZNACZENIA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

Znaczenie	Punkty - suma punktów wszystkich kryteriów	Aspekt
Wysokie	80-100	ZNACZĄCY
Średnie lub Niskie	≤79	NIEZNACZĄCY

Działalność Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w kontekście EMAS jest wyjątkowa – niewielka organizacja, której bezpośredni wpływ na środowisko nie jest znaczący – stąd też znaczącymi aspektami środowiskowymi okazały się wyłącznie aspekty pośrednie.

4.2. Aspekty środowiskowe pośrednie

Lp.	Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko	Wymagania prawne	Ocena ogólna
1.	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie	art. 75 ust 1 ustawy ooś	100 pkt

		postaw pro-środowiskowych.		
2.	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą a również w ramach możliwości utrzymania środowiska. Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej. Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.	art. 56 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody	100 pkt
3.	Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunków przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	Wpływ na zachowanie we właściwym stanie ekosystemów wodnych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym.	art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	100 pkt
4.	Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy ooś	90 pkt
5.	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej	Kształtowanie postaw prośrodowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska naturalne. Wsparcie systemu ochrony przyrody oraz systemu ocen oddziaływania na środowisko.	Dział II ustawy ooś	90 pkt
6.	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000	art. 28 ustawy o ochronie przyrody	90 pkt
7.	Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar na Natura 2000	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000. Zabezpieczenie utrzymania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie.	art. 96, 97 i 98 ustawy ooś	85 pkt
8.	Prowadzenie postępowań z zakresu historycznych	Poprawa stanu środowiska poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia powierzchni ziemi (ustalenie planu	art. 101, 101a - 101r ustawy Prawo ochrony	80 pkt.

	zanieczyszczeń powierzchni ziemi	remediacji). Pełniejsze rozpoznanie stopnia zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenach, na których zidentyfikowano potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.	środowiska	
9.	Ustanawianie planów ochrony dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000	art. 29 ustawy o ochronie przyrody	85 pkt
10.	Wydawanie zezwoleń na przetrzymywanie, hodowlę, rozmnażanie, oferowanie do sprzedaży i zbywanie gatunków obcych roślin, zwierząt lub grzybów, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym	Zabezpieczenie populacji rodzimych gatunków flory i fauny. Ograniczenie uwalniania do środowiska zwierząt mogących zagrozić rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń związanych z uwalnianiem do środowiska zwierząt mogących zagrozić rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym.	art. 120 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody	80 pkt
11.	Uzgadnianie i opiniowanie w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w zakresie dotyczącym projektów dokumentów strategicznych m.in. polityk, strategii, planów lub programów	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy ooś	80 pkt
12.	Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy ooś	80 pkt
13.	Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 64 ustawy ooś	80 pkt
14.	Wydawanie decyzji w sprawie nakładania	Zabezpieczenie przestrzegania standardów ochrony środowiska	art. 26 ustawy o odpadach	80 pkt

	obowiązku usunięcia odpadów z miejsc nie przeznaczonych do ich składowania lub magazynowania z nieruchomości, którymi władza gmina jako władający powierzchnią ziemi a nie będących w posiadaniu innego podmiotu bądź znajdujących się na terenach zamkniętych	w zakresie gospodarki odpadami na terenach zamkniętych. Ograniczenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi. Poprawa stanu środowiska, zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska.		
15.	Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 i art. 24 ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie	80 pkt
16.	Wydawanie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody	Zapewnienie trwałości ochrony elementów podlegających ochronie w rezerwacie. Nadzór nad spełnieniem zakazów i utrzymanie przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie lub poprawienie przedmiotów ochrony.	art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody	80 pkt
17.	Prowadzenie rejestrów form ochrony przyrody oraz uzupełniania bazy GIS	Wsparcie systemu ochrony przyrody oraz systemu ocen oddziaływania na środowisko. Kształtowanie postaw prośrodowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Wsparcie badań naukowych oraz rozwoju w zakresie systemu ochrony przyrody i systemu ocen oddziaływania na środowisko.	art. 114 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody i art. 5 ust. 1 ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej	80 pkt
18.	Ustanawianie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody	Ochrona przyrody czynna lub ścisła najbardziej cennych elementów przyrodniczych. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Ochrona i zachowanie celów i przedmiotów ochrony w danym rezerwacie. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody	80 pkt

Wszystkie znaczące aspekty środowiskowe znajdują swoje odzwierciedlenie w celach RDOŚ oraz w działaniach operacyjnych. Są one monitorowane i poddawane okresowym przeglądom. Na bieżąco śledzimy obecne i potencjalne aspekty środowiskowe oraz okresowo analizujemy listę aspektów środowiskowych. Jak wynika z identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych RDOŚ ma niewielki wpływ bezpośredni na środowisko, jednak dąży do ciągłej minimalizacji negatywnych działań, poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przez pracowników. Natomiast duży jest wpływ pośredni na środowisko w postaci wydawanych decyzji administracyjnych, które narzucają na inwestorów obowiązek dążenia do zachowania dobrego stanu środowiska.

4.3. Aspekty środowiskowe bezpośrednie

Aspekty środowiskowe bezpośrednie wynikają z przebywania pracowników w siedzibie urzędu i ich codziennej pracy. Aspekty te związane są z wykorzystywaniem wody do celów socjalno-bytowych, energii elektrycznej, wytwarzaniem odpadów, oddziaływaniem na środowisko gruntowo-wodne poprzez korzystanie przez pracowników z parkingu, emisją spalin powstającą w wyniku użytkowania 4 samochodów osobowych oraz wykorzystaniem materiałów i urządzeń stanowiących wyposażenie stanowisk pracy. Za aspekty środowiskowe bezpośrednie uznać też trzeba sytuacje awaryjne takie jak: pożar, awarie klimatyzatora i serwera, wypadki samochodowe. Żaden z aspektów środowiskowych bezpośrednich nie został uznany za znaczący.

Wszystkie aspekty środowiskowe bezpośrednie są aspektami nieznaczącymi, w ocenie uzyskały 35 punktów lub poniżej.

Oczywiście nie oznacza ten fakt, że aspekty te pozostają poza zainteresowaniem urzędu. RDOŚ podejmuje działania zmierzające do ograniczenia wpływu aspektów bezpośrednich na środowisko, tj. wprowadzenie tzw. najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego (*zgodnie z dokumentem referencyjnym*). Przeprowadzona analiza wykazała, że wskaźniki efektywności środowiskowej ww. dokumentu nie mają zastosowania w RDOŚ Katowice. Pomimo tego wdrożono najlepsze praktyki w zakresie edukacji ekologicznej, realizowanych projektów oraz rozpowszechniania informacji, omówione szczegółowe w rozdziale 7. Ponadto Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach podejmuje działania zmierzające do ograniczenia wpływu bezpośrednich aspektów środowiskowych na środowisko poprzez zastosowanie "Dobrych Praktyk" w zakresie:

- **Zużycia energii** – we wszystkich lokalizacjach (Katowice i Bielsko-Biała) korzysta się z energii elektrycznej, w toaletach w siedzibie w Katowicach funkcjonują wyłączniki czasowe oświetlenia. Energie ciepłą dostarczają zewnętrzne zakłady ciepłownicze (Katowice i Bielsko-Biała). Pracownicy posiadają wiedzę w zakresie oszczędzania energii elektrycznej (m. in. oznakowanie w toaletach i aneksach kuchennych - oszczędzaj światło);
- **Zużycia wody** - możliwości ograniczenia zużycia wody nie są zbyt duże, jednak apeluje się do pracowników o zwracanie uwagi na zużywaną ilość wody (m. in. oznakowanie w toaletach i aneksach kuchennych - oszczędzaj wodę);
- **Wytwarzania ścieków socjalno-bytowych** - możliwości ograniczenia tego aspektu są niewielkie .
- **Emisji do powietrza związanej z eksploatacją samochodów służbowych** – systematycznie podejmujemy próby wymiany pojazdów służbowych na pojazdy nowe przy jednoczesnym pozbywaniu się starych pojazdów. W chwili obecnej RDOŚ w Katowicach dysponuje łącznie 5 pojazdami tj. 1 samochodem Suzuki Jimny (2005)

w siedzibie w Bielsku-Białej oraz 4 w Katowicach, tj. Renault Kangoo (2009), Dacia Duster (2013), Opel Mokka (2014), Dacia Duster (2018).

- **Zużycia papieru** – w RDOŚ w Katowicach wprowadzono Elektroniczny System Zarządzania Dokumentami, który w znaczący sposób ograniczył zużycie papieru. Obieg dokumentów w jednostce odbywa się częściowo drogą elektroniczną. W chwili obecnej ograniczenie zużycia papieru w ramach „Dobrych Praktyk” sprowadza się do wykorzystania zbędnych, zapisanych kartek jako tzw. brudnopisów oraz unikania drukowania niektórych dokumentów, jak również wprowadzenia bezwzględnej zasady wydruku dwustronnego. Ponadto większość dokumentów jest drukowana na papierze pochodzącym z recyklingu.

Także na zmniejszenie zużycia papieru wpływa wprowadzenie tzw. „centralnego drukowania”. W RDOŚ funkcjonuje system drukowania na dwóch wysokowydajnych drukarkach oraz skanowanie dokumentów na szybkich skanerach, co przyczynia się do mniejszej ilości drukowanych dokumentów.

- **Wytwarzania odpadów komunalnych** - są one segregowane we wszystkich lokalizacjach, pojemniki są odpowiednio oznaczone; odpady komunalne są odbierane przez firmę zewnętrzną wybraną przez administratorów obiektów.
- **Wytwarzania odpadów niebezpiecznych** - m. in. odpady zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego są przekazywane upoważnionym jednostkom zewnętrznym z użyciem karty przekazania odpadu.
- **Powstawania odpadów budowlanych oraz remontowych** – są to sytuacje mało prawdopodobne, gdyż RDOŚ w Katowicach nie jest właścicielem lokali w żadnej z siedzib jednostki i nie przeprowadza prac budowlanych.

Ponadto promowane i wdrażane są też zasady tzw. „zielonych zamówień”, tj. takich, w których uwzględnia się aspekty środowiskowe, m. in. dotyczących redukcji emisji CO₂, poprawy efektywności energetycznej czy ochrony zasobów naturalnych, co również ma pośredni wpływ na świadomość ekologiczną pracowników i osób współpracujących z urzędem.

Sytuacje awaryjne

Jako potencjalne sytuacje awaryjne w siedzibie RDOS w Katowicach można wymienić możliwość pożaru, awarii sieci doprowadzającej wodę, odprowadzającej ścieki, awarii instalacji elektrycznej (brak dopływ energii elektrycznej), emisja do powietrza związana z eksploatacją klimatyzatorów. W lokalizacjach w Katowicach i Bielsku-Białej zamontowany jest system czujników ppoż. połączonych. Dodatkowo na każdym z zajmowanych przez Dyрекcję pięter znajduje się po kilka gaśnic, których stan techniczny jest kontrolowany co roku, zgodnie z terminem ważności. W siedzibie RDOŚ w Katowicach w pomieszczeniu serwerowni funkcjonuje klimatyzator ścienny Rotenso Sole S35V wykorzystujący czynnik chłodzący R410A oraz w pomieszczeniu sekretariatu funkcjonuje przenośny klimatyzator Zibro P-122 wykorzystujący czynnik chłodzący R407C. Ze względu na to, że w obu urządzeniach ilość czynnika chłodzącego nie przekracza ilości granicznych określonych w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. *o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych*, nie są wykonywane obowiązki nałożone w ustawie dla operatorów urządzeń, które te wartości przekraczają, w tym obowiązki sprawozdawcze.

Budynki, w Bielsku-Białej i Katowicach, są cały czas nadzorowane przez firmę zatrudnianą przez właścicieli nieruchomości. W dyżurce przy wejściu do budynków jest obecny przez

całą dobę jeden portier, który dysponuje możliwością zawiadomienia straży pożarnej, policji, straży miejskiej. Te zabezpieczenia znacznie zmniejszają ryzyko pożaru, jak i innych awarii.

Wymagania w stosunku do pracowników

Promowane są postawy prośrodowiskowe - wydano zalecenia dot. dwustronnego drukowania, wprowadzono Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją i zalecono elektroniczne przygotowywanie projektów pism i korespondencji wewnętrznej, do organów administracji publicznej pisma dostarczane są elektronicznie - za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Jednym z warunków niezbędnych do utrzymywania systemu zarządzania EMAS jest świadome i aktywne uczestnictwo pracowników. Bez ich udziału skuteczność zarządzania pozostaje pod wielkim znakiem zapytania. Jednym z elementów wdrożenia EMAS były informacje na temat systemu, przekazywane wszystkim pracownikom, ze szczególnym uwzględnieniem roli, jaką będą odgrywać w tej szczególnej organizacji. Wszyscy pracownicy, niezależnie od zajmowanego stanowiska, uczestniczą w działalności na rzecz ochrony środowiska, a najwyższe kierownictwo deklaruje wsparcie tych działań.

5. Cele środowiskowe

5.1. Główne cele środowiskowe przyjęte do realizacji w 2018 roku oraz najważniejsze cele środowiskowe zgodnie z Planem działalności RDOŚ w Katowicach na 2019 r.

Lp.	Cel	Nazwa	Realizacja				Najważniejsze zadania służące realizacji celu
			Wartość miernika na 31.12.2017r.	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku 2018	Wartość osiągnięta na koniec roku 2018	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku 2019	
1.	Zapewnienie skutecznej i stabilnej ochrony rezerwatów przyrody	Liczba rezerwatów przyrody, posiadających obowiązujące dokumenty planistyczne w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów przyrody w województwie śląskim	59/65	59/65	52/65	55/65	Rozpoznanie stanu przedmiotów ochrony rezerwatów poprzez weryfikację terenową i określenie zakresu niezbędnych danych do opracowania dokumentu planistycznego.
							Pozyskanie niezbędnych danych przyrodniczych i poza przyrodniczych (np. ewidencja).
							Wydanie zarządzeń w sprawie planów ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody.
2.	Zachowanie bądź odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000	Liczba obszarów Natura 2000 posiadająca obowiązujące 1) plany zadań ochronnych lub 2) plany ochrony w stosunku do łącznej liczby obszarów Natura 2000 w województwie śląskim	18/45	26/45	17/45	31/45	Pozyskanie niezbędnych danych przyrodniczych (specjalistyczne ekspertyzy) i poza przyrodniczych (np. dokumenty planistyczne gmin).
							Wypracowanie akceptowalnych zapisów planu zadań ochronnych w toku prowadzonych konsultacji z wszystkimi interesariuszami.
							Wydanie zarządzeń w sprawie planów zadań ochronnych.

3.	Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej	Liczba projektów na rzecz ochrony przyrody zrealizowanych w stosunku do liczby projektów realizowanych w danym roku	6/7	3/7	3/7	3/7	Realizacja projektów służących ochronie przyrody: pozyskanie środków finansowych, przygotowanie SIWZ, monitorowanie realizacji zleconych zadań, przeprowadzenie odbioru prac.
4.	Zadośćuczynienie poniesionym szkodom	Liczba zrekompensowanych szkód w stosunku do liczby oszacowanych szkód w danym roku	35/50	45/50	46/50	50/60	Weryfikacja terenowa, szacowanie wysokości odszkodowania - podpisanie ugód.
5.	Zapewnienie zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory poprzez efektywne orzekanie	Liczba rozstrzygnięć administracyjnych w danym roku w stosunku do liczby spraw administracyjnych wszczętych w danym roku	2300/2400	2700/2800	3000/3100	3200/3300	Wydanie rozstrzygnięć administracyjnych na wniosek stron: weryfikacja złożonych wniosków, zebranie danych niezbędnych do zajęcia stanowiska (w tym przeprowadzenie w razie potrzeby oględzin terenowych), wydanie stanowiska we właściwej formie.
6.	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska poprzez efektywne orzekanie	Liczba prowadzonych i zakończonych rozstrzygnięciem postępowań w zakresie ocen oddziaływania na środowisko	1100	1100	1000	900	Wydawanie decyzji, uzgodnień i opinii o środowiskowych uwarunkowaniach, przeprowadzenie ocen oddziaływania na środowisko
		Liczba prowadzonych i zakończonych	1150	1150	980	1000	Wydawanie decyzji, uzgodnień i opinii w strategicznej ocenie

		rozstrzygnięciem postępowań w zakresie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko					oddziaływania na środowisko
		Liczba prowadzonych i zakończonych rozstrzygnięciem postępowań w zakresie ochrony środowiska na terenach zamkniętych	5	5	5	5	Prowadzenie postępowań w zakresie ochrony środowiska na terenach zamkniętych
7.	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku	Ilość udostępnionych w danym roku informacji	400	400	400	400	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie
8.	Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska	Liczba załatwionych spraw związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniom środowiska oraz usuwaniem ich skutków	45	40	40	40	Prowadzenie postępowań administracyjnych na wnioski w sprawie uzgodnienia warunków prowadzenia działań naprawczych oraz w sprawie ustalenia planu remediacji
							Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji nakazujących przeprowadzenie działań zapobiegawczych lub naprawczych
			10	10	10	10	Podejmowanie przez organ działań zapobiegawczych lub naprawczych oraz przeprowadzanie remediacji
							Prowadzenie postępowań w sprawie wydawania pozwoleń i zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami na terenach zamkniętych
15	15	15	15	Prowadzenie postępowań w sprawie nakazu usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania (tereny zamknięte oraz tereny będące we władaniu gminy)			

Cele środowiskowe są spójne z polityką środowiskową RDOŚ w Katowicach, odnoszą się do znaczących aspektów środowiskowych, związanych z nimi zobowiązań dotyczących zgodności oraz wynikają z działalności statutowej urzędu. Formułując cele środowiskowe wzięto pod uwagę ryzyka i szanse mające wpływ na SZŚ oraz środowiskowe efekty działalności.

Cele i zadania są realizowane w ramach kontroli zarządczej i budżetu zadaniowego, w którym są wskazane mierniki dla poszczególnych celów oraz oparte są na planie działalności jednostki.

Realizacja celu Nr 1 osiągnięto w stopniu niższym niż planowane ze względu na wygaśnięcie części zarządzeń w sprawie ustanowienia zadań ochronnych oraz ze względu na skomplikowaną procedurę ustanawiania nowych zadań ochronnych m. in. wynikającą ze zmiany koncepcji ochrony poszczególnych obiektów.

W stosunku do celu Nr 2 przygotowano dokumentację, na podstawie której opracowano 4 projekty zarządzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Poddano je następnie konsultacjom, a w uzasadnionych przypadkach przeprowadzono spotkania z zainteresowanymi. Z uwagi na złożoność procesu planistycznego nie wydano jednak zarządzeń: dwa uzyskały opinię Wojewody Śląskiego, jedno jest w jego opiniowaniu, a kolejne podlega uzgodnieniom z zarządcą terenu. Pozostałe zarządzenia są obecnie na etapie opracowywania projektów na podstawie odebranych ekspertyz przyrodniczych.

Realizację celu Nr 6, tj. liczbę prowadzonych i zakończonych rozstrzygnięciem postępowań w zakresie ocen i strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, osiągnięto w stopniu niższym niż planowano, czego przyczyną była ilość wpływających wniosków, co nie jest od organu zależne.

6. Efektywność i wskaźniki środowiskowe

RDOŚ dokłada starań, aby jak najefektywniej zarządzać znaczącymi aspektami środowiskowymi, a wyniki tego zarządzania określa efektywność środowiskowa, która badana jest poprzez monitorowanie osiągnięcia mierników budżetu zadaniowego, monitoring ryzyk i kontrolę zarządczą oraz środowiskowych efektów działalności RDOŚ.

Tam, gdzie ma to zastosowanie uwzględnione zostały najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego oraz wskaźniki efektywności środowiskowej zaproponowane w dokumencie referencyjnym dotyczącym administracji.

Po szczegółowej analizie głównych wskaźników efektywności środowiskowej podanych w załączniku IV do Rozporządzenia Komisji (UE) 2018/2026 z 19 grudnia 2018 r., zmieniającego załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) stwierdzono, że wskaźniki te nie mają znaczenia dla bezpośrednich aspektów środowiskowych w RDOŚ. Aspekty te są związane z prowadzeniem działalności biurowej w urzędzie. Z żadnym z bezpośrednich aspektów nie wiąże się znaczący wpływ na środowisko - wniosek ten jest wynikiem analizy przeprowadzonej przez RDOŚ analizy. Częścią tej analizy była ocena znaczenia aspektów środowiskowych, dokonana podczas przeglądu środowiskowego. Oznacza to, że nasz najistotniejszy wpływ na środowisko jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.

Zgodność prawna w odniesieniu do aspektów środowiskowych

Główne wymagania prawne mające zastosowanie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach:

- ✓ ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.);
- ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo Ochrony Środowiska* (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.);
- ✓ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.);
- ✓ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.);
- ✓ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 ze zm.);
- ✓ ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (tekst jedn.: Dz. U. 2019 r., poz. 701 ze zm.);
- ✓ ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* (tekst jedn.: Dz. U. 2018 r., poz. 954).

Wyniki efektywności środowiskowej

Główne wskaźniki efektywności środowiskowej wymienione w załączniku IV do Rozporządzenia Komisji (UE) 2018/2026 z 19 grudnia 2018 r., zmieniającego załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) odnoszą się do bezpośrednich aspektów środowiskowych, które w RDOŚ w Katowicach mają charakter wyłącznie administracyjno-biurowy.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach nie wyznaczyła wskaźników efektywności w następujących obszarach środowiskowych: energii, wody, wytwarzania odpadów komunalnych, ponieważ obowiązek w tym zakresie spoczywa na zarządcy obiektów i nie ma technicznych możliwości monitorowania tych wskaźników. Z uwagi na wynajem jedynie pomieszczeń nie uwzględniono także wskaźnika efektywności środowiskowego w obszarze użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej.

Ocena znaczenia aspektów środowiskowych została dokonana podczas przeglądu środowiskowego. Uznano, że naszym najistotniejszym wpływem na środowisko jest wpływ pośredni związany z realizacją ustawowych zadań przypisanych regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska. W związku z tym wykazujemy wskaźniki efektywności środowiskowej odnoszące się do naszych podstawowych działań. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach spełnia wymagania prawne poprzez:

- ✓ prowadzenie ewidencji odpadów;
- ✓ przekazywanie odpadów niebezpiecznych (sprzętu elektronicznego i elektrycznego, zużytych tonerów) do utylizacji, wyspecjalizowanej firmie, zgodnie z kartami przekazania odpadów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach przesyła, co roku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach odpadów, o sposobie gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwienia odpadów zgodnie

z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych danych o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 249, poz.1674).

Wartość wskaźników efektywności środowiskowej - wytworzone odpady

Ilość wytworzonych odpadów	2015 [Mg]	2016 [Mg]	2017 [Mg]	2018 [Mg]
16 02 14 zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 Odpad inny niż niebezpieczny	-	0,11	0,22	0,132
16 02 16 niesegregowane tusze, tonery bezmodułowe	0,073	-	-	0,090
Suma A	0,073	0,11	0,22	0,222
Ilość pracowników B	59	58	56	59
Wskaźnik (Mg/1 osobę) R = A / B	0,0012	0,002	0,004	0,004

W latach 2013-2018 nie wytworzono żadnych odpadów niebezpiecznych, natomiast odpady pochodzące z działalności biura są odbierane przez Wynajmującego budynki na podstawie umów, w ramach utylizacji odpadów i wywozu nieczystości zgodnie z obowiązującym prawem w tym zakresie.

- ✓ monitoring emisji do atmosfery: spalin z samochodów służbowych oraz ewentualnego wycieku z klimatyzatora, w związku z tym sporządzane są coroczne sprawozdania w zakresie korzystania ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego oraz do systemu KOBIZE.

Ponadto Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach przesyła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego sprawozdanie dotyczące korzystania ze środowiska tj. informację o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, dane, na podstawie których określono te ilości, informacje o wysokości należnych opłat oraz zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat w latach 2008-2018 do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zgodnie z:

- 1) ustawą *Prawo ochrony środowiska*,
- 2) ustawą *o odpadach*,
- 3) rozporządzeniem Ministra Środowiska *w sprawie katalogu odpadów*,
- 4) ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa*.

W RDOŚ w Katowicach w 2018 r. użytkowane były 4 pojazdy służbowe spełniające wymagania EURO 4 i 5. Emisje związane z wprowadzaniem gazów lub pyłów do powietrza pochodziły ze spalania etyliny, gazu LPG oraz oleju napędowego ON (2 pojazdy zasilane olejem napędowym ON, 2 pojazdy zasilane etyliną w tym 1 zasilany etyliną oraz gazem

LPG). Emisje związane z wprowadzaniem ww. gazów i pyłów były na tyle niskie, że jednostka była zwolniona z uiszczania opłat z tego tytułu do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Na podstawie danych dotyczących zużycia paliwa dla poszczególnych pojazdów obliczono wskaźnik zgodny z wytycznymi tworzenia wskaźników głównych efektywności środowiskowej tj. : emisja do powietrza (A) przypadająca na jednego pracownika (B).

Poiziej przedstawiono wartości wskaźników efektywności środowiskowej - emisja CO₂ , SO₂, NO_x, PM (emisja dla samochodów służbowych RDOŚ w Katowicach) obliczone na podstawie wskaźników GEMIS (Globales Emissions – Model Integrierter Systeme), które zostały przeliczone na jednego pracownika.

Wartości wskaźników efektywności środowiskowej - zużycie paliwa pojazdów służbowych RDOŚ w Katowicach za lata 2015-2018

Paliwa zużycie [l]	2015	2016	2017	2018
Etylina Pb	1489,05	856,01	1077,42	1162,17
Olej napędowy ON	2757,67	2627,51	2025,87	1599,83
Gaz LPG	1134,60	799,50	573,80	663,30

Rok	2015	2016	2017	2018
Zużycie etyliny w Mg A	0,9908	0,6462	0,8134	0,8774
Ilość pracowników B	58,5	57,5	56	59
Wskaźnik (Mg/1 osobę) R = A / B	0,016	0,011	0,014	0,014
Zużycie LPG w Mg A	0,5673	0,3997	0,2869	0,3316
Ilość pracowników B	58,5	57,5	56	59
Wskaźnik (Mg/1 osobę) R = A / B	0,001	0,006	0,005	0,005
Zużycie oleju napędowego w Mg A	2,3163	2,2070	1,7016	1,3438
Ilość pracowników B	58,5	57,5	56	59
Wskaźnik (Mg/1 osobę) R = A / B	0,039	0,038	0,030	0,022

Wartości wskaźników efektywności środowiskowej - emisja CO₂ , SO₂ , NO_x PM (emisja dla samochodów służbowych RDOŚ)

Masa wyemitowanych zanieczyszczeń [kg/rok]	CO ₂	SO ₂	NO _x	PM
Rok 2015 [kg/rok] A	14931,30	6,64	15,74	0,84
Ilość pracowników B	58,5	58,5	58,5	58,5

Wskaźnik [kg/rok] R = A/B	255,23	0,11	0,26	0,01
Rok 2016 [kg/rok] A	12064,80	4,00	13,76	0,70
Ilość pracowników B	57,5	57,5	57,5	57,5
Wskaźnik [kg/rok] R = A/B	209,82	0,06	0,23	0,012
Rok 2017 [kg/rok] A	10339,10	3,58	11,13	0,59
Ilość pracowników B	56	56	56	56
Wskaźnik [kg/rok] R = A/B	184,62	0,06	0,19	0,01
Rok 2018 [kg/rok] A	9483,20	3,22	9,51	0,54
Ilość pracowników B	59	59	59	59
Wskaźnik [kg/rok] R = A/B	160,73	0,05	0,16	0,01

Wartość wskaźników efektywności środowiskowej - użytkowana powierzchnia

Rok	2015	2016	2017	2018
Powierzchnia w Katowicach (m ²) A	632,69	632,69	632,69	681,34
Ilość pracowników B	53	53	52	55
Wskaźnik (m ² /1 osobę) R = A / B	11,94	11,94	12,18	12,39
Powierzchnia w Bielsku-Białej (m ²) A	81,30	78,70	46,94	46,94
Ilość pracowników B	6	5	4	4
Wskaźnik (m ² /1 osobę) R = A / B	13,55	15,74	11,74	11,76

Ewidencja korzystania ze środowiska prowadzona jest w Wydziale Organizacyjno-Finansowym. Pozostałe dane źródłowe - karty drogowe (źródło informacji o ilości zużytego paliwa) są przechowywane w Wydziale Organizacyjno-Finansowym. Wg danych firm serwisujących klimatyzatory, dotychczas nie było potrzeby uzupełniania czynników chłodzących.

Różnorodność biologiczna

Różnorodność biologiczna to jeden z kluczowych obszarów środowiskowych dlatego poniżej zostały określone wskaźniki dla dwóch wybranych obszarów naszej działalności tj.:

- ✓ liczba obszarów Natura 2000 posiadająca dokumenty planistyczne w stosunku do liczby obszarów Natura 2000 w województwie śląskim;
- ✓ liczba rezerwatów przyrody posiadających dokumenty planistyczne w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów przyrody w województwie śląskim.

Wskaźnik	Wartość aspektu	Jednostka	Liczba obszarów chronionych posiadających dokumenty planistyczne w województwie śląskim Liczba A			Liczba obszarów chronionych (w sumie) w województwie śląskim Liczba B			R=A/B		
			2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Natura 2000	Aspekt znaczący	szt.	16	16	17	45	45	39*	0,36	0,36	0,44
Rezerваты przyrody	Aspekt znaczący	szt.	53	59	52	65	65	65	0,82	0,91	0,80

* w ogólnej liczbie obszarów Natura 2000 za rok 2018 nie uwzględniono obszarów położonych w większej części w sąsiednich województwach.

Działania przewidziane w dokumentach planistycznych umożliwią utrzymanie lub poprawę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, dla których ochrony wyznaczono przedmiotowe obszary Natura 2000, a także czynną ochronę i zachowanie bioróżnorodności w rezerwach przyrody.

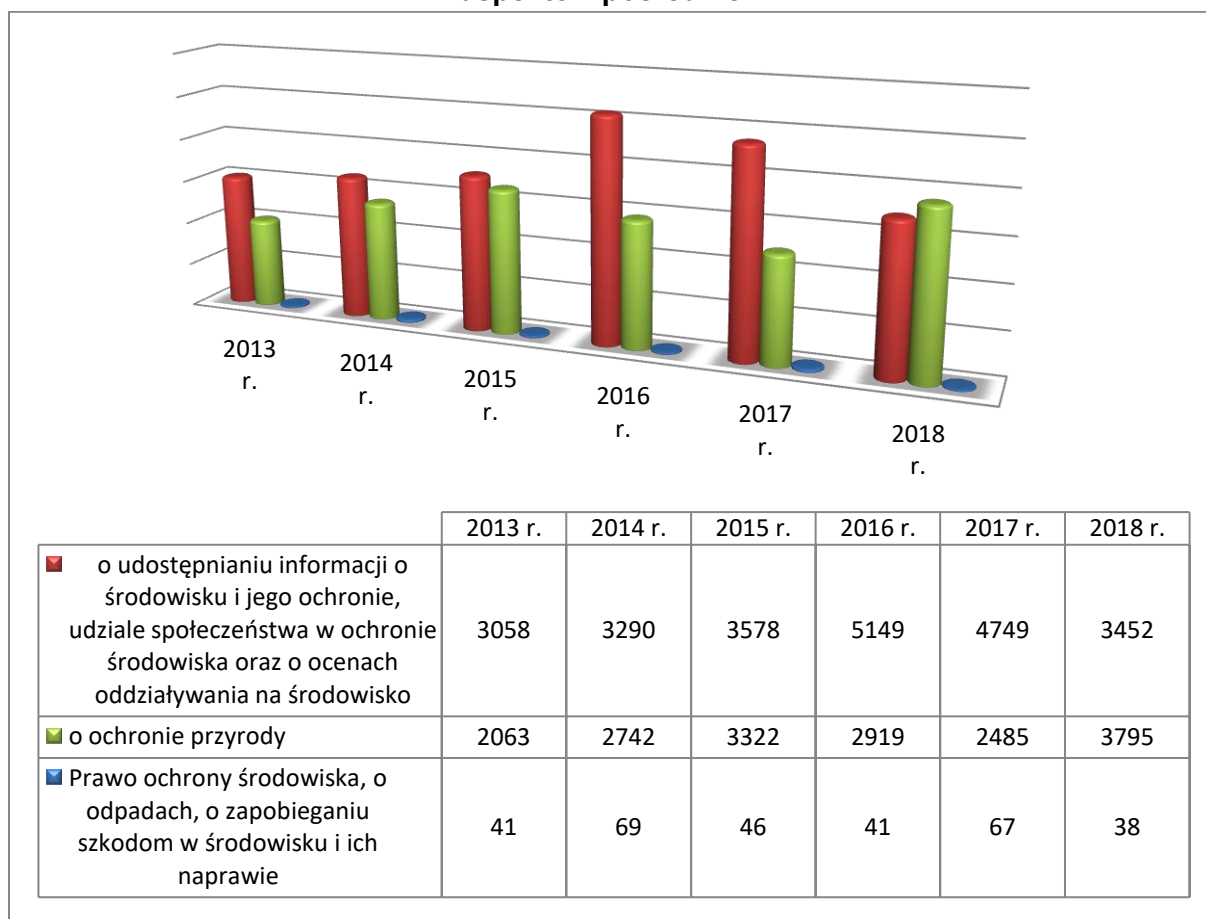
Plany zadań ochronnych Natura 2000 - Efekty działalności środowiskowej związane z pośrednimi aspektami środowiskowymi

Przyjęte plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 których realizacja przewidzianych działań umożliwi utrzymanie lub poprawę stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, dla których zostały wyznaczone obszary chronione:

Nazwa	Kod	Data utworzenia	Data publikacji w Dz. U.
Kościół w Radziechowach	PLH240007	2008-04-09	2015-10-14
Beskid Żywiecki	PLH240006	2008-04-09	2014-04-30
Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie	PLH240003	2008-02-05	2014-04-29
Kościół w Górkach Wielkich	PLH240008	2008-04-09	2015-10-14
Szachownica	PLH240004	2008-02-05	2014-04-29
Graniczny Meander Odry	PLH240013	2009-03-06	2013-12-30
Cieszyńskie Źródła Tufowe	PLH240001	2008-04-09	2014-01-08
Pierściec	PLH240022	2009-03-06	2013-09-27
Poczesna koło Częstochowy	PLH240030	2011-03-01	2016-06-30
Las koło Tworkowa	PLH240040	2011-03-01	2013-10-30
Suchy Młyn	PLH240016	2009-03-06	2015-08-07

Źródła Rajeczniczy	PLH240033	2011-03-01	2018-02-23
Walaszczyki w Częstochowie	PLH240028	2011-03-01	2016-06-30
Lemańskie Jodły	PLH240045	2014-01-18	2016-03-02
Stawy Wielikąt i Las Tworkowski	PLB240003	2007-10-13	2013-12-30
Dolina Górnej Wisły	PLB240002	2008-11-14	2014-01-08
Beskid Żywiecki	PLB240001	2008-11-14	2014-04-29

Wykres obrazujący efektywność środowiskową w zakresie wydawanych rozstrzygnięć (decyzji, postanowień, opinii, udostępnień informacji) w odniesieniu do znaczących aspektów pośrednich

Wskaźnikiem mogącym świadczyć o wysokim poziomie merytorycznym rozstrzygnięć organu jest ilość uchylonych aktów administracyjnych - decyzji, wydanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (A) w stosunku do wydanych aktów administracyjnych - decyzji (B).

Wskaźnik efektywności środowiskowej w odniesieniu do jakości wydawanych decyzji

Wskaźnik	Jednostka	Ilość uchylonych decyzji				Ilość wydanych decyzji				R = A / B x 1000			
		A				B							
decyzje	szt.	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
				0	5	5	2	530	629	524	856	0	8

W roku 2015 r. nie uchylono żadnej z wydanych decyzji, natomiast w latach 2016 - 2018 uchylono w całości w sumie 12 decyzji i przekazano do ponownego rozpatrzenia.

7. Edukacja ekologiczna, ochrona czynna, realizowane projekty oraz rozpowszechnianie informacji

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzi wiele projektów w zakresie obszarów Natura 2000, zrównoważonego rozwoju oraz ocen oddziaływania na środowisko, dofinansowanych ze środków:

- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko,
- Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Instrumentu Finansowego Life+.

W 2018 roku Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zrealizowała lub realizowała następujące projekty:

Zadanie: Ochrona siedlisk ptaków wodno-błotnych w Dolinie Górnej Wisły,

Zadanie: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów w województwie śląskim:

1. Inwentaryzacja bobra europejskiego *Castor fiber* w województwie śląskim.
2. Renowacja gniazd bociana białego w województwie śląskim.
3. Monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006
4. Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016.
5. Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Poczesna koło Częstochowy PLH240030.
6. Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Walaszczyki w Częstochowie PLH240028.
7. Inwentaryzacja cietrzewia *Lyrurus tetrix* w województwie śląskim.

Zadanie: Działania ochronne w obszarach Natura 2000 i rezerwach przyrody:

1. Inwentaryzacja siedliska 91E0 na gruntach PGL LP w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016.

2. Rozpoznanie możliwości, metod i kosztów zachowania/przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Białka Lelowska PLH240031.
3. Działania ochronne w rezerwach przyrody.

Zadanie: Zapewnienie właściwego stanu ochrony obszarów cennych przyrodniczo w południowej części województwa śląskiego:

1. Inwentaryzacja nielegalnych ujęć wody zlokalizowanych w płatach roślinności torfowiskowej w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.
2. Ochrona dużych drapieżników: niedźwiedzia brunatnego, wilka i rysia w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.
3. Opracowanie ekspertyzy przyrodniczej w zakresie dużych drapieżników: niedźwiedzia brunatnego, wilka i rysia w Beskidzie Małym i Beskidzie Śląskim.
4. Opracowanie ekspertyzy przyrodniczej w zakresie pachnicy dębowej i kozioroga dębosza w Beskidzie Śląskim.
5. Monitoring ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002.
6. Ochrona schronień letnich nietoperzy na Pogórzu Śląskim i w Beskidzie Śląskim.

Zadanie: Działania wynikające z planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000:

1. Działania wynikające z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.
2. Działania wynikające z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016.
3. Działania wynikające z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001.

Zadanie: Realizacja działań wynikających ze sprawowania nadzoru nad obszarami Natura 2000:

1. Opracowanie ekspertyzy przyrodniczej w zakresie występowania nietoperzy, na obszarach sieci Natura 2000: Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojurajska.
2. Opracowanie ekspertyzy przyrodniczej w zakresie siedlisk nieleśnych na obszarach sieci Natura 2000: Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojurajska.
3. Poszukiwanie skutecznych metod ograniczania penetracji drapieżników (jenota, norki amerykańskiej i lisa) na obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001.
4. Monitoring ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001.
5. Czynna ochrona siedlisk ptaków w cofce Zbiornika Goczałkowickiego na obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001.

W 2018 r. w RDOŚ Katowice ruszył projekt pod nazwą „Ochrona siedlisk ptaków wodno-błotnych w Dolinie Górnej Wisły nr LIFE16 NAT/PL/000766” (akronim: LIFE.VISTULA.PL), którego celem jest ochrona i poprawa stanu siedlisk ptaków wodno-błotnych, w szczególności ślepowrona *Nycticorax nycticorax* i rybitwy rzecznej *Sterna hi rundo*. Termin realizacji projektu to okres 2018 - 2022 r. w partnerstwie z Regionalną

Dyrekcją Ochrony Środowiska w Krakowie, Towarzystwem na Rzecz Ziemi oraz Górnośląskim Kołem Ornitologicznym.

Działania prowadzone będą w czterech obszarach Natura 2000, zlokalizowanych w województwach śląskim i małopolskim:

- Dolina Górnej Wisły PLB240001 - województwo śląskie,
- Dolina Dolnej Soły PLB120004 - województwo śląskie i małopolskie,
- Dolina Dolnej Skawy PLB120005 - województwo małopolskie,
- Stawy w Brzeszczach PLB120009 - województwo śląskie i małopolskie.

Najważniejsze zadania zaplanowane do realizacji to zabezpieczenie brzegów wysp na stawach hodowlanych, żwirowniach i Zbiorniku Goczałkowickim, remont infrastruktury stawowej, podniesienie stanu wiedzy o siedliskach wykorzystywanych przez ślepowrona w celu umożliwienia jego skutecznej ochrony, uregulowanie ruchu turystycznego i racjonalne udostępnienie obszarów Natura objętych projektem oraz upowszechnienie metod ochrony przyrody w gospodarczym wykorzystaniu sztucznych zbiorników wodnych.

Projekt realizowany jest dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Całkowita wartość projektu wynosi 4 315 534 euro.

8. Wymagania prawne

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, jako organ administracji publicznej działa, zgodnie z zasadą praworządności, na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Funkcjonujący w urzędzie system kontroli zarządczej powoduje wypełnienie tej zasady.

W Regionalnej Dyrekcji prowadzony jest rejestr aktów normatywnych wydanych przez Regionalnego Dyrektora, w tym zarządzeń wewnętrznych dotyczących spraw organizacyjnych, kadrowych i majątkowych RDOŚ, prowadzony jest zbiór aktów prawa miejscowego ustanawiających plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, zbiór wydanych przez Dyrektora upoważnień dla pracowników do podejmowania w jego imieniu czynności i wykonywania zadań oraz zbiór zawartych umów i porozumień, co pozwala na efektywne funkcjonowanie jednostki.

W RDOŚ prowadzony jest również na bieżąco wykaz dokumentów, w oparciu o które funkcjonuje w RDOŚ system kontroli zarządczej, zawierający dane o aktach prawnych powszechnie obowiązujących oraz aktach kierownictwa wewnętrznego, które zawierają przepisy dotyczące lub regulujące działalność RDOŚ.

Każdy ma dostęp do ww. dokumentów.

RDOŚ rzetelnie wypełnia nałożone prawem obowiązki, w tym obowiązki w zakresie sprawozdawczości środowiskowej z tytułu używania samochodów służbowych (opłaty za korzystanie ze środowiska, raportowanie do bazy KOBIZE) oraz selektywnej zbiórki odpadów powstałych w wyniku naszej działalności i odpadów komunalnych zgodnie z regulacjami prawnymi obowiązującymi na terenie miast Katowice i Bielsko-Biała.

Dla sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania Regionalnej Dyrekcji pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji: m. in. Internetu, Systemu Informacji Prawnej LEX, dostęp do dysku wspólnego na którym znajdują się informacje

dot. m. in. zarządzeń, ważniejszych decyzji itp., poczty elektronicznej oraz mają możliwość konsultacji z radcą prawnym.

Pracownicy uczestniczą również w szkoleniach, celem m. in. poszerzenia wiedzy w zakresie interpretacji bądź planowanych zmian przepisów prawa.

9. Komunikacja

RDOŚ prowadzi otwarty dialog ze społeczeństwem, w tym promuje własną działalność i uzyskiwane efekty. Komunikacja ze społeczeństwem jest wpisana w charakter działalności RDOŚ i jej misję. Odbywa się m. in. poprzez udzielanie odpowiedzi na skargi, wnioski obywateli, zapytania i interpelacje poselskie i senatorskie, prowadzenie udziału społeczeństwa w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko, współpracę z organizacjami ekologicznymi, seminaria, konferencje, działania edukacyjno-promocyjne, kontakt ze środkami społecznego przekazu.

Współpracujemy z największymi mediami w regionie (Gazeta Wyborcza, Dziennik Zachodni, TVP SA, Polskie Radio S.A., komercyjne rozgłośnie radiowe), a także prasą lokalną docierającą z informacjami do precyzyjnie określonych grup. Dzięki temu mamy możliwość informowania o podejmowanych przez Dyrekcję działaniach w zakresie ochrony środowiska w tym ochrony przyrody. Właściwie dobrany przekaz informacyjny wsparty doświadczeniem dziennikarzy, stanowi jednocześnie narzędzie do edukacji ekologicznej oraz dialogu ze społeczeństwem. Informując w odpowiedniej formie, o prowadzonych działaniach ochronnych w stosunku do mało popularnego gatunku, przekazujemy informację o jego wartości przyrodniczej, pożądanym zachowaniach, ewentualnych konsekwencjach w przypadku łamania obowiązujących przepisów. Dobra współpraca z mediami umożliwia promowanie właściwych postaw, promowanie dobrych praktyk oraz wzmacnianie przekazu akcji i projektów, których celem jest edukacja ekologiczna.

Prowadzona jest również skuteczna komunikacja wewnętrzna, która pomaga w zdobywaniu poparcia dla projektów wdrażanych wewnątrz organizacji na wszystkich szczeblach. Dzięki tej komunikacji wyjaśniony zostaje pracownikom cel tych działań. Ustalane są również jednakowe podejścia do prowadzonych postępowań. Podstawowym sposobem komunikowania się w RDOŚ jest komunikacja bezpośrednia - werbalna, tj. rozmowy między pracownikami, naczelnikami, dyrekcją podczas zebrań, narad (w obrębie komórek organizacyjnych, spotkań z kierownictwem, a także rozmów indywidualnych).

W ramach zadania „Zapewnienie właściwego stanu ochrony obszarów cennych przyrodniczo w południowej części województwa śląskiego” w działaniu „Ochrona dużych drapieżników: niedźwiedzia brunatnego, wilka i rysia w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006” w 2018 r. przeprowadzona została akcja edukacyjna w postaci sześciu szkoleń dotycząca uwzględniania ochrony ssaków drapieżnych w działalności takich grup jak: pracownicy leśni, myśliwi, hodowcy zwierząt, pszczelarze.

Ponadto wytworzono w formie cyfrowej poradnik ze wskazówkami i dobrymi praktykami dotyczącymi uwzględniania ochrony dużych drapieżników w trakcie realizacji: gospodarki pasterskiej i pasiecznej, gospodarki leśnej, gospodarki łowieckiej oraz w trakcie planowania przestrzennego i wykorzystania turystycznego.

Przeprowadzono również działania edukacyjno-informacyjne w roku 2018 poprzez oznakowanie rezerwatów przyrody.

Ponadto pozyskano środki zewnętrzne na zorganizowanie dwudniowego szkolenia dla pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach pn. „Nowoczesne rozwiązania w zakresie ograniczania oddziaływania na środowisko obiektu związanego z termicznym przekształcaniem odpadów”.

RDOŚ Katowice obejmuje patronatami różne inicjatywy promujące ochronę środowiska, takie jak: konkursy ekologiczne, konferencje, publikacje (wydawnictwa dla dzieci i dorosłych), itp.

10. Kontakt

Informacje można uzyskać na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach: <http://katowice.rdos.gov.pl/>.

Funkcję Pełnomocnika systemu ekzarządzania i audytu EMAS pełni Pan Radosław Krawczyk, tel. 32 42 06 800, e-mail: radoslaw.krawczyk.katowice@rdos.gov.pl,

a jego zastępcy Pan Tadeusz Podmagórski-Najda, tel. 32 42 06 825, e-mail: tadeusz.podmagorski-najda@katowice.rdos.gov.pl.

11. Oświadczenie weryfikatora

